

Dittrich

Er is opgemerkt dat dit debat zinloos is omdat wij bij de regeringsverklaring uitgebreid over het komende beleid komen te spreken. Mij spreekt die gedachte minder aan. De kranten staan vol met artikelen over het Hoofdlijnenakkoord. Sommigen maken zich daar ongerust over en anderen vinden er juist punten van belang in. Het maatschappelijk debat is in volle gang dus waarom zou je er dan hier niet over spreken? Over een aantal weken zullen wij over de regeringsverklaring spreken. Doublures met dit debat zijn dan onvermijdelijk. Toch meen ik dat het debat van vandaag zin heeft gehad. Het biedt meer duidelijkheid en sommige onderwerpen zijn meer in perspectief geplaatst.

In het Hoofdlijnenakkoord wordt een aantal keuzes gemaakt. Sommige worden breed in de Kamer gedragen, zoals meer aandacht en financiën voor preventie. Ik noem ook het extra geld voor het OM en voor de rechterlijke macht om knelpunten in de justitiële keten weg te nemen. Daarnaast is er meer aandacht voor ontschotting in de jeugdzorg en de jeugdhulpverlening. Misschien had er meer geld bijgelegd moeten worden, maar er is in ieder geval een begin gemaakt met de oplossing van de problemen. Helaas verdwijnen die aspecten in dit soort debatten als sneeuw voor de zon, omdat alle aandacht zich concentreert op de pijnpunten. Dat is logisch, want de keuzes van dit kabinet roepen maatschappelijk debat op. Men verwacht echter dat er een kabinet komt dat daadwerkelijk knopen doorhakt en problemen probeert op te lossen. Daar hoeft niet iedereen het mee eens te zijn, maar het biedt wel helderheid. Mensen willen dat problemen daadwerkelijk worden opgelost.

Ik hoop dat de komende jaren het debat in de Tweede Kamer op hoofdlijnen zal plaatsvinden. Ik hoop op debat zowel in de Kamer als in de samenleving. Ik zal namens de fractie van D66 daaraan als volgt invulling geven. Wij willen nuchter naar de problemen kijken. Er zijn voor ons geen heilige huisjes meer. Wij zullen de problemen op hun merites beoordelen en ter sprake brengen.

Hoe moet dit Hoofdlijnenakkoord worden geduid? Dit is een akkoord tussen drie partijen die op een constructieve wijze in korte tijd op hoofdpunten afspraken hebben

gemaakt. Zij hebben daarnaast afgesproken dat alles wat niet is geregeld, conform het dualisme aan de orde kan komen. Dat houdt in dat ook de oppositie haar stem moet kunnen laten horen. Toevallig heb ik een pen in mijn hand die ik in de trein van de conducteur heb gekregen. Er staat op: uw mening telt. Ik zeg met name tegen de oppositie dat in Kamerdebatten goede voorstellen op hun merites moeten worden bekeken. Zij kunnen dan op de steun van de fractie van D66 rekenen, tenzij zij in strijd zijn met hetgeen in het Hoofdlijnenakkoord is afgesproken.

De heer **Korthals Altes**: Mijnheer de voorzitter. De informateurs menen dat de tweede termijn van de Kamer geen aanleiding geeft tot het beantwoorden van vragen of geven van inlichtingen. Wij betuigen onze erkentelijkheid aan degenen die ons dank hebben gebracht. Dat kan het beste op deze wijze.

In het Hoofdlijnenakkoord wordt met zoveel woorden gesproken over het tegengaan van bureaucratie en minder regels. In veel kranten en media wordt dat uitgelegd als bezwaar tegen ambtenaren. Vandaag zijn naar onze overtuiging terecht in de dankzegging diegenen betrokken die ons en de onderhandelende partijen terzijde hebben gestaan gedurende de afgelopen veertien dagen alsmede de veertien dagen daaraan voorafgaand. Ik wil die dank iets verbreden.

Wij hebben als informateurs via de raadgeviseurs die ons terzijde stonden ook beroep kunnen doen op ministeries. Het ministerie van Financiën was daar een van. Wij hebben echter ook een beroep gedaan op andere ministeries. Dat heeft er altijd toe geleid dat wij op de kortst mogelijke termijn antwoord kregen op de vragen die wij hadden gesteld en de inlichtingen waarom wij hadden gevraagd. Dat geldt ook voor het Centraal Planbureau. Dat het mogelijk is geweest dat deze informatie die vandaag lijkt te eindigen, dit snelle verloop heeft gehad, is mede door hun inzet mogelijk geweest. Daarvoor zijn de informateurs alle ambtenaren die erbij betrokken zijn, buitengewoon erkentelijk. Ik wil nog wel verklaren dat het aan de kwaliteit bepaald niet ligt.

Een opmerking vanuit de Kamer moet ik nog beantwoorden, namelijk de vraag of bepaalde informatie zou kunnen worden doorgegeven aan de formateur. Het is gebruikelijk dat afgetreden informateurs door de volgende informateur casu quo de volgende formateur wordt gevraagd, inlichtingen te geven. Wij zullen ons van die plicht kwijten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt van 18.50 uur tot 18.55 uur geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik constateer dat niemand het woord wil voeren tijdens de regeling van werkzaamheden.

Ik deel de Kamer mede dat de LPF-fractie geacht wenst te worden bij de stemmingen van afgelopen donderdag te hebben gestemd vóór de motie-Vendrik/Douma (28882, nr. 1). Deze mededeling heeft uiteraard geen invloed meer op de uitslag van die stemming, maar staat nu wel in de Handelingen.

Aan de orde is het opmaken van de Voordracht ter vervulling van twee vacatures in de Hoge Raad (28854).

De **voorzitter**: Ik stel voor, in afwijking van het Reglement van orde, niet schriftelijk te stemmen en, met toepassing van de regeling vastgelegd in Kamerstuk 24663, de voordracht conform het voorstel van de vaste commissie voor Justitie als volgt vast te stellen:

- voor de eerste vacature:
1. prof. mr. J. de Hullu;
  2. mr. J.W. IJssink;
  3. mevr. mr. W.M.E. Thomassen;
- voor de tweede vacature:
1. mr. J.W. IJssink;
  2. prof. mr. J. de Hullu;
  3. mevr. mr. W.M.E. Thomassen,

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.